

Legionellabeheer wordt kinderlijk eenvoudig met T@pper

Woonzorg Nederland, een landelijke corporatie voor seniorenhuisvesting, heeft meer dan duizend woonzorgcomplexen waar vanwege legionellaveiligheid beheersmaatregelen moeten worden uitgevoerd. Samen met het waterkundig adviesbureau Kalsbeek uit Tynaarlo ontwikkelde de corporatie de slimme digitale oplossing T@pper om de noodzakelijke beheersmaatregelen voor legionellapreventie te treffen.

Tekst: Mari van Lieshout // Fotografie: Industrie

Gebruiksgemak, eenvoud en een praktische benadering zijn de centrale uitgangspunten geweest bij de ontwikkeling van T@pper, een slimme digitale oplossing om beheersmaatregelen voor legionellapreventie efficiënter te kunnen uitvoeren. De eenvoud van het systeem zorgt er voor dat geen intensieve cursussen nodig zijn voor degenen die belast zijn met de legionellaveiligheid. Met een beperkte instructie is iedereen in staat beheersmaatregelen uit te voeren.

'Er zijn geen moeilijke logboeken meer om in te vullen en er bestaat geen onduidelijkheid meer over de tappunten die moeten worden gespoeld.

Dit heeft als positief effect dat beheersmaatregelen beter worden uitgevoerd. En dat komt weer de kwaliteit van het water ten goede', vertelt Arjen Kempen, algemeen directeur van Kalsbeek. 'In de praktijk zien we bijvoorbeeld dat een gewijzigd gebruik van een bepaalde ruimte of een ruimte die langere tijd

leegstaat er niet automatisch toe leidt dat deze ruimte wordt opgenomen in het spoelregime. In T@pper hebben we bijvoorbeeld een functionaliteit ingebouwd waardoor er in een dergelijke situatie bewust gespoeld wordt.'

De managers zijn blij met een systeem waarmee zij nadrukkelijker de regie in handen hebben

Webbased

De ontwikkelaars hebben gekozen voor een web-based pakket. De beheerder van het gebouw of de monteur die de beheersmaatregelen moet uitvoeren, kan met smartphone, tablet of pc overal via internet toegang verkrijgen tot het systeem en zien welke acties nodig zijn. Dit kan bijvoorbeeld een spoelactie zijn, of het opnemen van de temperatuur van een tappunt, een monstername of de controle van een keerklep.

Dennis de Haas, projectleider legionella bij Woonzorg Nederland, is erg blij met de eerste ervaringen die zijn opgedaan met T@pper. 'De reacties zijn bijzonder positief, zowel van de bedrijven die de beheersmaatregelen moeten uitvoeren als van het management van de instellingen. Gebruikers zijn enthousiast over de prettige manier waarop het systeem werkt, vooral de gebruiksvriendelijkheid spreekt aan. De managers zijn blij met een systeem waarmee zij nadrukkelijker de regie in handen hebben en daarbij onmiddellijk de beschikking hebben over een actueel overzicht.'

Drie jaar geleden is Woonzorg Nederland met Kalsbeek de samenwerking voor de ontwikkeling van T@pper aangegaan omdat, zoals De Haas aangeeft 'de bestaande pakketten in de markt niet de vereiste prestaties leverden die Woonzorg Nederland verlangde'. Daarom is er voor gekozen om samen met Kalsbeek een eigen pakket te ontwikkelen. Het moest een pakket worden dat op maat geschreven was voor Woonzorg Nederland,

De beheerder van het gebouw of de monteur die de beheersmaatregelen moet uitvoeren, kan met smartphone, tablet of pc overal via internet toegang verkrijgen tot het systeem en zien welke acties, zoals spoelacties, temperatuurmetingen, monsteropnames of keurkeplecontroles, nodig zijn.

maar dat ook geschikt was voor andere marktpartijen, zodat het later in licentie kon worden uitgegeven.

Getest

Inmiddels heeft Woonzorg Nederland het pakket uitvoerig getest op een aantal eigen complexen en zijn de onvolkomenheden of onlogische stappen eruit gehaald. Kalsbeek kan nu met T@pper de markt op. Begin dit jaar heeft Woonzorg Nederland acht studenten vier maanden lang fulltime aan het werk gehad om alle bouwkundige en installatietechnische gegevens van de meer dan duizend Woonzorgcomplexen in te voeren. De ruggengraat van het pakket is gebaseerd op de afwerking van een tappuntenlijst die weer een onderdeel is van een legionellarisicoanalyse. De handelingen die daarop moeten volgen, zijn gekoppeld aan de uitvoerende maatregelen. Wanneer de monteur inlogt in T@pper, krijgt hij per ruimte exact aangegeven welke tappunten moeten worden gespoeld of welke keurkeplepen moeten worden gecontroleerd. Kempers: 'De software van T@pper is intuïtief ontworpen wat heeft geleid tot een gebruiksvriendelijk pakket. De medewerker van het bedrijf die met de maatregelen is belast, hoeft geen moeilijke invuloefeningen meer uit te voeren, ondervindt geen onduidelijkheden en heeft geen uitgebreide cursus nodig om het systeem te begrijpen. Het systeem is zo eenvoudig dat iedereen de beheersmaatregelen uit kan voeren.'

Besparingen

'Omdat het allemaal veel eenvoudiger is geworden, zal de uitvoering van de beheersmaatregelen ook veel zorgvuldiger plaatsvinden, wat vervolgens de kwaliteit van het water ten goede komt', meent projectleider De Haas. 'Met een beter en vooral consequenter uitgevoerd beheersplan wordt het risico van legionellabesmettingen veel kleiner en zijn dus ook de kosten voor het reinigen en desinfecteren van drinkwaterleidingen beduidend lager.'

In de complexen van Woonzorg Nederland zijn de effecten van het werken met legionellabeheer volgens De Haas nu al duidelijk merkbaar. 'We hebben het aantal besmettingen met zo'n 50 procent omlaag kunnen brengen. De verwachting is dat met de invoer van T@pper dat percentage nog verder kan worden verlaagd. We praten daarmee dus over een substantiële kostenbesparing. In 2011, het jaar waarin we startten met de implementatie van het legionellabeheer, hadden we een kostenpost van een half miljoen euro per jaar. Na een jaar hadden we de kosten omlaag weten te brengen naar anderhalve ton en nu blijven we al onder de ton. De besparing is niet alleen het gevolg van minder besmettingen maar ook van veel minder arbeidsuren.'

De verwachte besparingen door het gebruik van T@pper treden op door de eenvoud. 'De monteur loopt dan met tablet of smartphone door het complex, vult temperatuur, tijd en eventuele handelingen in die hij heeft verricht en klaar is Kees.

Een medewerker van Woonzorg start de T@pper-applicatie.

De verbeterde uitvoering van de kwaliteit van het legionellabeheersplan komt volgens De Haas eveneens tot uitdrukking in de scores bij de audits. 'Elk jaar gaan we met stappen vooruit. In de eerste jaren ging de aandacht vooral uit naar wat ik maar even de harde kant noem: bijvoorbeeld tekortkomingen in de installatie of tekeningen die ontbraken. Tegenwoordig zie je dat die harde kant wel op orde is, maar dat de aandacht nu naar de beheerstaken moet gaan'.

Logboek

De uitgevoerde acties worden door de installateur afgevinkt en automatisch geregistreerd in het digitale logboek. Met deze aanpak wordt de kans op een legionellabesmetting (de kritische waarde is 100 kVE/l) aanzienlijk verkleind en kunnen de juiste acties tijdig worden uitgezet

en wordt erger voorkomen. Door het inzicht dat de software geeft, is de eigenaar of gebruiker van het gebouw in staat proactief te handelen.

De software is voorzien van

een rapportgenerator die op elk moment een uitgebreid overzicht kan geven van de actuele status en de uitgevoerde handelingen. Omdat het webbased software betreft, is het in beginsel niet

nodig dat medewerkers van Inspectie Leefomgeving en Transport het complex daadwerkelijk bezoeken om de logboeken in te zien. Woonzorg Nederland heeft in dit verband ook al voorzichtig contact gelegd met deze overheidsdienst. De werkwijze van 'inspectie op afstand' zou voor de dienst behoorlijk kostenbesparend kunnen zijn.

Prestatieafspraken

T@pper biedt een bedrijfseconomisch voordeel voor zowel de huurder/beheerder van het complex als de installateur. De Haas: 'Met de bedrijven die Woonzorg Nederland heeft geselecteerd om uitvoering te geven aan het legionellabeheersplan, willen we in de toekomst werken op basis van jaarlijkse prestatieafspraken. Onze complexen zijn ondertussen bijna allemaal heel gedetailleerd in beeld gebracht. We weten hoeveel keerkleppen we moeten controleren en op welke plaatsen we moeten spoelen. Met die wetenschap kunnen we met de bedrijven een prijs afspreken voor het te leveren werk. In de nieuwe contracten zullen we deze elementen van prestatieafspraken gaan opnemen.'

Het pakket is overigens zo gebouwd dat gebruikers er in een later stadium nog modules aan toe kunnen voegen. De software is dan bij voorbeeld ook geschikt voor het registreren van asbestinventarisaties of zaken die de brandveiligheid aangaan. Het T@pper-pakket is daarmee feitelijk een schil om de database heen. ///

'Inspectie op afstand' zou voor de ILT behoorlijk kostenbesparend kunnen zijn